

Î N C H E I E R E

18 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Tîmbur Iurie,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către de Tîmbur Iurie împotriva Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a Republicii Moldova, intervenient accesoriu Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă cu privire la recuperarea prejudiciului material și moral cauzat,

împotriva deciziei din 10 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Tîmbur Iurie și menținută hotărârea din 25 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani),

c o n s t a t ă :

La 11 mai 2018, Tîmbur Iurie s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a Republicii Moldova, intervenient accesoriu Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă cu privire la recuperarea prejudiciului material și moral cauzat.

În motivarea cererii de chemare în judecată a invocat că, activând în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, aproximativ 19 ani, și pensionat pe motiv de boală-invaliditate, inițial i-a fost stabilit gradul X de invaliditate, iar prin actul nr. 599, din 03 iulie 2012, i-a fost stabilit gradul X de invaliditate.

Mai mult ca atât, la 22 iulie 2013, fiind reexpertizat de Consiliul Control și Revedere a Deciziilor, prin raportul nr. 805, din 22 iulie 2013 și certificatul nr. 541 din 29 aprilie 2014, gradul de invaliditate i-a fost anulat și retras.

În această ordine de idei, s-a adresat în instanța de judecată, care i-a dat câștig de cauză, și anume, prin hotărârea Judecătoriei Centru din 26 martie 2015, a fost

anulat certificatul nr. 541 din 29 aprilie 2014 a Consiliului Control și Revedere a Deciziilor a Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, de asemenea, a fost anulat raportul pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă nr. 805 din 22 iulie 2013 a Consiliului Control și Revedere a Deciziilor.

Prin hotărârea din 07 decembrie 2016 a Judecătoriei Centru, a fost anulată Decizia Comisiei de Litigii de pe lângă Ministerul Muncii Protecției Sociale și Familiei, nr. 9 din 13 septembrie 2013, emisă pe marginea contestației sale asupra deciziei Comisiei Control și Revedere a Deciziilor.

Prin urmare, atât instanța de fond, cât și Curtea de Apel, examinând obiectiv, sub toate aspectele cauza, unanim, au ajuns la concluzia că toate actele ce țin de retragerea gradului de dizabilitate sunt ilegale.

A precizat că, la 18 martie 2016, prin încheierea Judecătoriei Centru, a fost supus unei noi expertizări, în baza fișei de trimitere F-088/E, eliberată de Instituția Medico-Sanitară Nisporeni din 20 iunie 2016, iar în urma expertizării, a fost încadrat în grad de dizabilitate mediu, cu procentul păstrării capacității de muncă X%, fiind eliberat un nou certificat de dizabilitate seria CN nr.227034.

În asemenea circumstanțe factice, relevă că a fost lipsit de pensia invaliditate, începând cu 22 iulie 2013 până la 30 iunie 2016, adică 2 ani 11 luni 8 zile.

Deși instanțele de judecată au recunoscut ilegale actele administrative nominalizate anterior, pentru perioada indicată, nu a primit pensia ce i cuvine, practic, fiind lipsit de sursă de existență, având la întreținere trei copii.

Reclamantul a înaintat un preaviz la Ministerul Sănătății Muncii și Protecției Sociale, solicitând pe cale extrajudiciară, repararea pagubei materiale cauzate în sumă de 96 876 de lei.

La fel, a relevat în acțiune că a obținut pe cale judecătorească ca persoană vătămată într-un drept, anularea actelor emise ilegal în privința sa, prin urmare, poate pretinde despăgubiri conform legii.

În acest sens, a subliniat că este invalid pe viață, a căpătat o boală profesională XXXX XXX XXXX XXX cronică, activând în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, pentru ce a beneficiat de pensia meritată, care în ilegal, i-a fost retrasă, ceea ce i-a provocat profunde suferințe fizice și psihice.

Timp de trei ani, neavând surse de existență, a căzut într-o depresie totală, a pierdut încrederea în organele statului, căruia a activat cu credință 19 ani, astfel fiindu-i provocată o pagubă morală imensă și numai prin concursul instanțelor de judecată i-a fost restabilit dreptul, astfel, urmărește și achitarea pensie retrase ilegal.

Prin urmare, reclamantul Tîmbur Iurie a solicitat încasarea din contul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a prejudiciului material în cuantum de 96 876 lei, cauzat prin emiterea actelor administrative ilegale ce țin de retragerea gradului de dizabilitate, cât și încasarea prejudiciului moral în mărime de 300 000 de lei.

Prin hotărârea din 25 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani), a fost respinsă cererea de chemare în judecată înaintată de Tîmbur Iurie, ca fiind tardivă.

Prin decizia din 10 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Tîmbur Iurie și menținută hotărârea din 25 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani).

Pentru a hotărî astfel, instanțele au reținut că, termenul de depunere a cererii de chemare în judecată a început să curgă de la data de 26 aprilie 2015 și a expirat la data de 26 aprilie 2018, însă cererea de chemare în judecată a fost depusă de către Tîmbur Iurie doar la data de 11 mai 2018, adică cu omiterea termenului prevăzut de art. 267 alin. (1) din Codul civil și nu a solicitat, în conformitate cu art. 116 alin. (1) CPC, repunerea în termen.

La caz, Tîmbur Iurie a cunoscut despre dreptul său de a înainta acțiunea privind repararea prejudiciului cauzat, din data de 26 aprilie 2015, adică din data devenirii definitive și irevocabile a hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, prin care s-a anulat certificatul nr. 541 din 29 aprilie 2014 a Consiliul Control și Revedere a Deciziilor al Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă și a raportul pentru determinarea dizabilității și capacității de muncă nr. 805 din 22 iulie 2013 a Consiliul Control și Revedere a Deciziilor, or, aceste acte administrative au stat la baza retragerii gradului de invaliditate și neachitării pensiei de invaliditate cuvenită.

La 03 august 2020 (prin oficiul poștal), Tîmbur Iurie a declarat recurs împotriva deciziei din 10 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă.

În motivarea recursului a indicat că, instanța de apel la pronunțarea deciziei a încălcat și a aplicat greșit normele de drept procedural și material.

La 19 și 21 octombrie 2020 (prin poștă electronică și respectiv prin oficiul poștal), Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă a depus o referință la recursul declarat de către Tîmbur Iurie, solicitând considerarea acestuia ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 10 iunie 2020, expediată participanților la proces la 13 iulie 2020, iar recursul a fost declarat la 03 august 2020. Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei din 10 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în termen.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs, referință, în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de

către Tîmbur Iurie, inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de Tîmbur Iurie nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ a recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare al recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă

argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune considerarea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de către Tîmbur Iurie.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Tîmbur Iurie.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru